

Fem

5.1 Bevidsthedens enhed

Betragtet fra materieaspektet er kosmos på en gang en umådelig mangfoldighed og enhed. Monaderne som yderst udgør kosmos' eneste indhold, er først og fremmest individer. Individerne forenes til aggregater. Mindre aggregater er dele af større, disse af endnu større. Til slut er alt bygget sammen til en enhed. Denne enhed kalder vi kosmos.

Betragtet fra bevidsthedsaspektet er kosmos altid en enhed. Der findes i kosmos en eneste bevidsthed – monadernes bevidsthed. Og i denne fælles bevidsthed har hver monade en umistelig del, så snart monadens individuelle bevidsthed er blevet aktualiseret i involutionsprocessen.

Bevidstheden er således i sin natur både kollektiv og individuel. Dens kollektive natur er den primære. Den individuelle bevidsthed er sekundær og er opstået af den kollektive.

For at give en lignelse er oceanet vandets primære natur, vanddråberne som løsgøre sig derfra sekundære. Den kosmiske totalbevidsthed er en sammenfatning af alle monaders bevidsthed, ligesom oceanet er enheden af alle vanddråber. Denne lignelse er så nær man kan komme til at begribe enhedsbevidsthedens natur, som man dog må opleve for at forstå.

Hver monade har sin individuelle bevidsthed. Hvert sammensat atom og molekyle har desuden sin fælles bevidsthed. Hver aggregat, hylster, verden, planet, solsystem har sin totale bevidsthed. Hver sammensætning af materie, hvor løs og flygtig den end er og om så bare af to eller tre atomer, har en fælles bevidsthed. Der findes altså lige så mange arter af fælles bevidsthed som der findes arter af materieaggregat. Hvert og et af disse utallige bevidsthedskollektiver har også sin egen erindring af alt det har gennemlevet. Det er en erindring som fremover findes bevaret i hvert atom som er indgået i aggregatet.

Med hver højere verden i evolutionen og ekspansionen (fra verden 49 og "opecfter") bliver bevidstheden stadig mere intensiv og omfattende, energierne stadig mægtigere og mere gennemtrængende. Derfor får monaden under sin evolution og ekspansion også en helt ny opfattelse af virkeligheden med hver højere verden den når. Perspektivet udvides umådeligt med hver højere verden, og de lavere verdener opfattelse af de tre virkelighedsaspekter er udfra de højere verdener synspunkt uhjælpeligt begrænset. Det var dette faktum, som oprindeligt mentes med talemåden, at virkeligheden er "illusion", eftersom der ikke findes nogen fælles virkelighedsopfattelse gældende for alle før end i den højeste kosmiske verden (verden 1).

5.2 Kollektivvæsen

Hver verden, hver planet, hvert solsystem og så videre har altså sin egen kollektive bevidsthed. Et sådant kollektiv udgør materielt set et ensartet væsen. Det er altid et hylster for en monade, der i ekspansionen har et betydeligt forspring (med mindst et naturrige) for øvrige monader, der indgår i hylsteret. Denne monade dominerer hylsteret med sin bevidsthed og er dets "jeg". De øvrige monader i hylsteret kan stå på indbyrdes vidt forskellige stadier i udviklingen. Monaderne i involutionen danner kollektivt hylstre til dem i evolutionen. Monaderne i evolutionen danner kollektivt hylstre til dem i ekspansionen.

Et eksempel vil klargøre dette. Alle mennesker udgør tilsammen et kollektiv. Vi er ingenlunde skabelsens herrer men har en blufærdig stilling i de større sammenhænge. Vort menneskelige naturrige indgår sammen med de tre laveste riger, et femte og et sjette – essential- og manifestalrigerne – i planetens kollektivbevidsthed. Lad os kalde dette fællesskab for det planetære væsen. I dette ensartede væsen findes et brændpunkt af højere intelligens, der dirigerer hele planetlivets videre evolution. Det er en monade, som i sin

bevidsthedseksponen for længe siden passerede ikke bare planetbunden bevidsthed (46-49) men også solsystembunden (43-45). I virkeligheden har denne monade opnået tredje guddomsrige (29-35). Vi kan kalde denne monade for vor planets "gud", om vi vil. I hylozoiken foretrækker man betegnelsen planetherskeren.

Omkring sig har planetherskeren en stab af medhjælpere. Dette er planetregeringen, hvis medlemmer har mindst 42-bevidsthed. Alt som sker indenfor solsystemet (43-49) indesluttet således i deres viden og evner. Planetregeringen har under sig et eksekutiv, en vidt forgrenet organisation af individer tilhørende femte og sjette naturriger. Eksekutivet kaldes planethierarkiet. Det har til opgave at gennemføre den generelle plan for det planetære livs evolution, som planetregeringen har oprettet. Visse af planethierarkiets medlemmer har frivilligt inkarneret i menneskeheden. Det er disse, som grundlagde og senere ledede de esoteriske kundskabsskoler.

Planethierarkiets og planetregeringens medlemmer lever ikke kun i deres overmenneskelige verdener. De lever desuden i den fysiske verden og har individuelle fysiske hylstre – alle dog ikke organismer som vi – for bedre at kunne overvåge evolutionen i den sværeste af verdenerne. Faktum, at deres individuelle materieaspekt (hylstre) er lige så begrænset i rummet som vore menneskelige organismer, hindrer ikke at deres bevidstheds- og viljeaspekt ompænder hele planeten og – vedrørende dem i organisationens højere grader – hele solsystemet og hinsides. Evnen til ekspansion tilhører monaden, ikke dens hylstre.

5.3 Menneskets vej til enheden

I alle manifestationens riger er bevidstheden en enhed. Dette gælder såvel involutionen som evolutionen og ekspansionen. De monader, der indgår i og bygger et involutionsvæsen (en elemental) op, har fælles bevidsthed. Elementalen, monadehylsteret, fungerer som en enhed. Evolutionsrigernes monader danner også bevidsthedskollektiver. I de tre undermenneskelige riger er i virkeligheden den kollektive bevidsthed vigtigere end den individuelle. Tænk bare på dyrenes hjordinstinkt og andre utallige eksempler på artinstinkt, som er den kollektive bevidstheds udtryk i disse riger.

Menneskeriget er det eneste naturrige, hvor individet opfatter sig som isoleret fra alt andet liv. Men denne isolering er nødvendig for at menneskemonaden kan udvikle den nye art af bevidsthed, som præger monaden fra og med menneskeriget: selvbevidstheden, indsigt om at være et jeg. For at jeg'et ikke skal drukne i den kollektive bevidsthed må det under et begrænset stadium føle at være noget der er skilt fra alt andet. Dets individualitet og egenart, evne at holde fast ved dets egen sandhed, må udvikles og befæstes, og de kollektive interesser må indtil videre lægges til side.

Her har vi forklaringen på meget af det som kaldes "menneskets forbandelse": Manglende evne til at identificere sig med andre i deres bevidsthed, ufølsom for andres lidelser, tramper mennesket på andet livs lige ret til eksistens og lykke. Mennesket er ofte aggressivt, brutalt, grusomt. Men den grundlæggende balancelov i tilværelsen – som når den ytrer sig i bevidsthedsaspektet kaldes høstloven – sørger for at det må høste alt, at alle lidelser det volder andre kommer tilbage til det med samme effekt. Langsomt og som regel på lidelsens vej kommer mennesket til indsigt om at enhedens lov gælder hele tilværelsen og alt liv.

I de overmenneskelige riger (fra og med verden 46) lever individerne igen i kollektiver med fælles bevidsthed. Men denne essentielle (46) enhed og den instinktive (47-49) enhed i de undermenneskelige riger er af helt forskellig kvalitet. Dyrene har ingen mulighed for selvbevidsthed. Menneskene har muligheden men bruger den sjældent, før de når de højere stadier i menneskeriget. I essentialriget er individerne stedse selvbevidste. Det er til denne selvbevidsthed at enhedsbevidstheden er knyttet, således at individet fornemmer sit eget individuelle jeg indeni det meget større kollektive jeg. Det fornemmer sin selvidentitet uden isolering fra eller opposition mod andre individer i kollektivet, selv- og gruppebevidste

ligesom det selv. Essentialindividerne er indtrådt i en højere bevidsthed, hvor alles samarbejde og lykke er det eneste væsentlige, der hvor hver og ens erfaringer deles af alle i det fælles arbejde på at hjælpe alt lavere liv op til det essentielle liv.

5.4 Naturriggerne og aktiveringen

Monadens erhvervelse af selvbevidsthed i menneskeriget indebærer ganske vist et tab af den instinktive kollektivbevidsthed monaden erhvervede i de tre lavere naturrigger. Men selvbevidstheden er en forudsætning for udviklingen af den højere art af enhedsbevidsthed, den essentielle (46). På den måde indebærer de successive naturrigger bestemte etaper i monadens evolution. De lavere riger er forudsætning for de højere, og før individet har lært alt hvad der findes at lære i et lavere rige, kan det ikke overgå til nærmeste højere.

Overgangen til et højere rige fra et lavere er definitiv. En menneskemonade kan ikke igen blive en dyremonade, lige så lidt som en dyremonade kan blive en plantemonade eller en plantemonade kan blive en mineralmonade. Derimod er tilbagefald til et lavere niveau af bevidsthed indenfor samme naturrige altid muligt, afhængig af at egenskaber og evner, som erhvervedes i en vis inkarnation, ikke uden videre behøver at aktualiseres på ny (generindres) i et senere liv.

De forskellige naturrigger danner en ubrudt kæde fra laveste fysiske bevidsthed i mineralriget (49:7) til bevidstheden i højeste kosmiske rige (1-7). Hvert højere naturrige er blomsten og fuldendelsen af nærmeste foregående, er dets ideal, ubevidst eller bevidst efterstræbt af dem i lavere. Mennesket vil altid føle sig ufuldkommen i menneskeriget, thi det fuldkomne menneske, det alsidigt udviklede og harmoniserede menneske er overmennesket, monaden i essentialriget.

5.5 Forvandlingsloven og formloven

Alt liv har form, fra atomer, molekyler, monaders hylstre til planeter, solsystem, aggregat af solsystem og hele kosmos. Alle disse former adlyder forvandlings loven. De formes, forandres, opløses og formes på ny. Dette er uundgåeligt, eftersom ingen materieformer i længden står imod de gennemstrømmende kosmiske energiers opslidende virkning. De atomer, der danner disse materiesammensætninger, får derigennem lejlighed til bestandigt at gøre nye erfaringer i nye former. Alle lærer af alt.

Uratomerne (monaderne) står på meget forskellige stadier i udviklingen af deres bevidsthed. Det store overvejende flertal har endnu ingen selvstændig bevidsthed. De danner hylstre til det fåtal monader, der kan tage hylstrene i besiddelse, blive et jeg i hylstrene. Hylstermonaderne påvirkes af jeg'ets meget kraftigere bevidsthedsvibrationer, stimuleres til større aktivitet og klarere bevidsthed. Samtidig tjener hylsteret jeg'et, udgør det "organ" jeg'et behøver for sin fortsatte udvikling.

Monaderne er det eneste uforgængelige i kosmos. Der findes ingen "død", kun nye former for monaden at udtrykke sin bevidsthed gennem. Når formen har fuldført sin midlertidige opgave for monadens evolution, opløses den.

Formloven gælder for monaden i plante-, dyre- og menneskerigerne. Den siger at monaden efter formens opløsning (den såkaldte død) får en ny lignende livsform, og at denne proces gentager sig indtil monadens bevidsthedsudvikling kræver en artadskilt højere form, en mere formålstjenlig mulighed for at skaffe øget erfaring. De successivt stadig højere former stilles til rådighed af naturriggerne, hvor hvert rige også indebærer tilføjelsen af et nyt hylster, en mulighed for en ny højere art af bevidsthed. Serien af stadig højere (regnet fra den fysiske) verdener i kosmos stiller til rådighed stadig mere forfinede livsformer til monaden under dens fortsatte evolution og ekspansion.

Når monaden forlader menneskeriget for at blive en del af det overmenneskelige femte naturrige, forlader den også alle sine menneskelige livsformer, alle sine fem hylstre. Også

kausalhylsteret opløses så. I det femte naturrige har monaden selvgjorte hylstre, først af kausal- (47) og essentialmaterie (46) alene, senere også et hylster af superessentialmaterie (45).

For monaderne i essentialriget findes ingen tvang til at reinkarnere, at antage livsformer i de tre laveste verdener (47-49). Disse jeg'er inkarnerer imidlertid ofte i menneskeheden, frivilligt, af kærlighed og medfølelse for den vildfarne menneskehed, for at blive vore ledere og lærere. Historien har bevaret navnene på kun nogle få sådanne individer og givet en forvrænget fremstilling af deres arbejde.

5.6 De tre laveste naturriger

De tre undermenneskelige riger når deres fuldendelse med mennesket, der repræsenterer fjerde naturrige. Monaderne i mineral-, plante- og dyrerigerne aktiverer efterhånden fysisk, emotional og mental bevidsthed. Denne trefoldige bevidsthed har mennesket fælles med den lavere evolution. Det aktiverer den til slut til menneskelig fuldendelse: fysisk 49:2, emotional 48:2, mental 47:4, hvorefter al lavere bevidsthed syntetiseres i eller erstattes med den kausale 47:2,3.

Sådan er det altid i evolutionen: en lavere art af bevidsthed er nødvendig for at aktivere en højere. Når den højere bevidsthed er godt i funktion, erstatter denne den lavere og når desuden meget længere. Den kausale bevidsthed indeholder alt væsentligt af fysisk, emotional og mental bevidsthed men har derudover sin egen betydeligt højere kvalitet, større intensitet og gennemtrængningsevne. Dens virkelighedsopfattelse er også uforligneligt overlegen al lavere bevidstheds.

Monaden har grovfysisk bevidsthed (49:5-7) fra og med mineralriget, æterisk fysisk bevidsthed (49:2-4) fra og med planteriget og emotional bevidsthed (48) fra og med dyreriget. Dette betyder givetvis, at monaderne i de forskellige riger har tilsvarende materiehylstre. Mineralmonaden har et uorganisk fysisk hylster. Plantemonaden har foruden organismen også et æterhylster, og dyret har derudover et emotionalthylster. Disse er mineral-, plante- og dyremonadernes individuelle hylstre. Derudover har disse monader kollektivt og artvis adgang til højere hylstre, hvilket muliggør højere bevidsthed end de individuelle. Menneskets unikke hylster er kausalhylsteret (47:1-3).

Hvilket naturrige monaden tilhører, bestemmes altså af antallet af individuelle hylstre.

I mineralriget er den hovedsagelige bevidsthed knyttet til den synlige fysiske verden (49:5-7), som mineralmonaden opfatter udelukkende subjektivt. Mineralmonaderne lærer i den faste materie (49:7) at opfatte forskellene i temperatur og tryk. Det er i denne molekyleart, at vibrationerne bliver tilstrækkeligt massive til at monaden kan begynde at opfatte forskellen mellem indre og ydre virkelighed, mellem egen bevidsthed og omverdenen. Dermed lægges grunden til aktiveringen af den objektive fysiske bevidsthed (i 49:5-7), der når sin fuldendelse i dyre- og menneskerigerne. Bevidstheden i mineralriget ytrer sig efterhånden som tendens til gentagelse. Efter utallige erfaringer bliver den til organiseret vane eller natur. Dette kan vi se i mineralrigets utallige egenartede former, for eksempel iskrystaller, hvis perfekt symmetriske former beror på gennem erindringer og vaner udbygget egenart. Når bevidstheden gradvis øges, opstår en stræben efter tilpasning.

Planternes vigtigste bevidsthed er den fysisk-æteriske (49:2-4). Det indebærer, at de opfatter de fysiske livsenergiers virkning indenfor deres egen organisme. Denne fysisk-æteriske bevidsthed ligger hos mennesket normalt under det dagsbevidstes tærskel. Det fornemmer det mere som energi, fysisk vitalitet eller mangel på sådanne, afhængig af ætereenergiernes rytmiske flod og ebbe. Plantemonaderne stræber efter at opfatte den første svage emotionale bevidsthed. De lærer efterhånden at opfatte emotionale vibrationer fra omgivelserne og i disse at genkende de to grundemotioner: attraktion eller "kærlighed" og repulsion eller "had". Det betyder at planterne fornemmer, om man elsker eller hader dem.

Bevidstheden er også i planteriget næsten udelukkende subjektiv. Opfattelsen af den fysiske omverden er meget mangelfuld. Først i dyreriget, med udviklingen af organismens nervesystem og sanseorganer, bliver en mere vidtstrakt objektiv opfattelse mulig. Selv om denne vedrører udelukkende den fysiske verdens tre laveste molekylearter (49:5-7), har den enorm betydning for den videre evolution, også i menneskeriget. Først med den objektive bevidsthed oplever individet kontrasten mellem sig selv og omverden så stærkt, at selvbevidstheden kan udvikles. Den objektive bevidsthed er altså en forudsætning for den fortsatte evolution i menneskeriget.

Dyreriget udvikler den emotionale bevidsthed til stærk aktivitet. De repellerende emotioner dominerer dyrene og ytrer sig i frygt og aggressivitet, der forekommer gennem hele dyreriget. Mod slutningen af opholdet i dyreriget og i dets højere arter aktiverer monaden de attraherende emotioner. De ytrer sig i omsorgen for afkommet og husdyrenes hengivenhed for mennesket. På dyrerigets højeste niveauer aktiveres også en første mental individuelbevidsthed (47:7), som vi mærker i de højeste dyrearters lærenemhed og stræben efter at forstå menneskene.

5.7 Gruppeshjælne og transmigrasjonen

Monadernes overgang fra mineralriget til planteriget, fra planteriget til dyreriget og fra dyreriget til menneskeriget kaldes transmigrasjon. Denne kan aldrig gå baglæns. At biologiske arter degenererer betyder ikke at monaderne i disse former skulle falde tilbage i evolutionen, men det er et fænomen som berører kun de materielle former. Monaderne gå videre i højere arters nye former.

For at kunne transmigrere til et højere naturrige må monaden lære at modtage og tilpasse sig vibrationerne fra en højere materieart end monaden hidtil har aktiveret: i mineralriget æteriske, i planteriget emotionale og i dyreriget mentale. For at kunne overgå til det overmenneskelige femte rige må mennesket lære at modtage og tilpasse sig såvel kausale som essentielle og superessentielle (47-45) vibrationer.

Til at begynde med er monaden ufølsom for disse vibrationer. De tjener da bare til at vitalisere hylstrene. For eksempel ved mennesket ikke at formålstjenlige energier fra kausalhylsteret vitaliserer alle de lavere hylstre og i sidste ende organismen med æterhylsteret. Det ved heller ikke at disse energier er kilden til dets fysiske helbred såvel som psykiske velbefindende. Efterhånden lærer det at opfatte bevidsthedsindholdet i disse kausalenergier som mægtige ideer. Og når menneskemonaden til sidst kan leve med sin normale dagsbevidsthed i denne slags bevidsthed, har den taget skridtet over til overmenneskeriget.

Ved at mineralerne opuges af planter får mineralmonaderne i planternes æterhylstre opleve vitaliseringsprocessen og bade i ætervibrationer. Dermed lærer mineralmonaderne at modtage og tilpasse sig ætervibrationerne (lavest 49:4). Dette er en forudsætning for at overgå til planteriget. Plantemonaderne udvikles hurtigst når deres livsformer fortæres af dyr og mennesker og monaderne dermed udsættes for de højere væseners stærke emotionale vibrationer. Derimod fremmes dyremonadernes evolution ikke, når mennesket fortærer dyr. Transmigrasjonen til menneskeriget sker nemlig ikke på samme måde som til plante- og dyreriget men forudsætter monadens egne anstrengelser. Tværtimod modvirker animalsk kost forfinelsen af menneskets organisme med æterhylsteret og vanskeliggør dermed den naturlige aktivering af æterisk objektiv bevidsthed (49:2-4), det såkaldte æteriske syn.

I de tre laveste naturriger danner monaderne såkaldte gruppeshjæle. En gruppeshjæl er et fælles hylster for en gruppe monader, der befinder sig på samme niveau i deres rige og tilhører samme art. Under tiden mellem inkarnationerne er monaden indesluttet i gruppeshjælens. Når monaden inkarnerer i en ny organisme, iklædes den individuelle hylstre af gruppeshjælens materie. Ved inkarnationens afslutning vender monaden tilbage til gruppeshjælens, og dens individuelle hylstre opløses i denne. Erfaringer monaden har gjort under inkarnationen svarer

til bevidstheden i emotional- og mentalmolekyler, som monaden har indføjet med sine hylstre. Når disse hylstre senere opløses i gruppesjælen, beriges denne med de nye molekyler, og de individuelle erfaringer kommer alle monader i gruppen til gode. Også under inkarnationen står monaderne i magnetisk kontakt med deres gruppesjæl og har del i dens samlede erfaringer. Dette er hylozoikens forklaring på artinstinktet, et ellers uforklarligt fænomen.

Der findes tre slags gruppesjæle eller fællesskabshylstre: mineral-, plante- og dyregruppesjæle. I mineralriget er æter-, emotional- og mentalhylstrene fælles for gruppen og kun den grovfysiske form er individuel. I planteriget er emotional- og mentalhylstrene fælles. I dyreriget består gruppesjælene kun af mentalhylstre. Dyret har altså tre egne hylstre: organisme, æterhylster og emotionalthylster.

Jo højere en dyreart står i evolutionen, desto færre individer indgår i artens gruppesjæl.

Metoden med gruppesjæle letter enormt monadernes evolution i disse lavere naturriger, hvor materien er den trægste og bevidsthedsaktiveringens derfor den sværeste. Uden gruppesjælens fælles aktivering ville individet udelukkende være henvist til sin individuelle indsats for sin evolution. Denne ville blive alt for lille på disse tidlige stadier af selvaktivering, og evolutionen i disse riger ville tage urimelig lang tid.

Monadernes transmigration fra mineral- til planteriget og fra planteriget til dyreriget sker umærkeligt og automatisk.

Deres transmigration fra dyreriget til menneskeriget er en helt anden sag. Den kaldes kausalisering og indebærer at den hidtilværende dyremonade får et kausalhylster (47:1-3), et individuelt hylster. Dette kausalhylster omslutter den nye menneskemonade, er dens egentlige menneskelige hylster og kan aldrig inkarnere i en dyreorganisme. Kausalisering forudsætter den størst mulige intensive anstrengelse som det er muligt for et dyr, højeste emotionale og mentale kapacitet som er mulig i det rige. Kausalisere kan derfor kun de højest udviklede individer af de højest stående arter: abe, elefant, hund, hest og kat. Disse fem arter danner også gruppesjæle med meget få individer.

5.8 Menneskeriget

Menneskeriget er det fjerde naturrige. I monadernes evolution er det den større etape, der strækker sig fra højest mulige animalske evne til højeste menneskelige kapacitet – eller til laveste overmenneskelige, hvis man vil udtrykke det på den måde.

I bevidsthedshenseende findes ingen definitiv grænse mellem dyret og mennesket. Thi det nykausaliserede menneske er ofte mindre intelligent end de højest stående individer i dyreriget, har sværere end de ved at orientere sig i tilværelsen, dette på grund af at mennesket i og med kausaliseringen har mistet den fælles bevidsthed som gruppesjælen muliggjorde. Det som definitivt skiller mennesket fra dyrene er kausalhylsteret, monadens eneste udødelige hylster ("sjæl") gennem alle inkarnationerne i menneskeriget.

Hvilket stadium mennesket end står på i sin udvikling, hvilket køn, hvilken race, nation, religion det end tilhører, har det altså en "udødelig sjæl". Dermed har hvert menneske lige stor ret som alle andre til liv, frihed og personlig ukrænkelighed, ret til at blive betragtet og behandlet af alle som en broder.

Alle menneskers lige ret betyder dog ikke ligestilling i den mening, at alle står på samme udviklingsniveau. Der er lige så stor forskel i bevidsthed mellem et nykausaliseret menneske og et menneske, som er i færd med at overgå til femte naturrige, som mellem laveste og højeste art i dyreriget. Menneskeriget spænder over et meget bredt register af forskellige slags lavere og højere emotional og mental bevidsthed. Under sin evolution som menneske i titusindtals inkarnationer får monaden lejlighed til at gøre alle de mest forskelligartede erfaringer, lære medmenneskene at kende fra alle deres sider, være og virke i alle slags situationer, deltage i og udsættes for alle slags skændselsgerninger og så videre.

Monadens vej gennem menneskeriget udgøres af en lang serie af stadig højere niveauer. Niveauerne er i et antal på 777, et på samme tid symbolsk og reelt tal. De 777 niveauer grupperes i fem hovedsagelige stadier efter de bevidsthedsarter, som først og fremmest aktiveres på de respektive stadier i rækkefølge:

stadium	antal niveauer	mest fremtrædende bevidsthed
barbar-	400	lavere emotionale
civilisations-	200	lavere mental-emotionale
kultur-	100	højere emotionale
humanitets	70	højere mentale
idealitets-	7	kausale

På hvert niveau anvender mennesket flere inkarnationer. Antallet beror på hvor lang tid det tager det at lære alt hvad der tilhører niveauet. På de laveste niveauer mangler det at lære alt menneskeligt. De erfaringer, der gøres og de egenskaber der udvikles her, er sådanne, som den herskende livsukyndighed kalder "dårlige". Men esoterikens livskundskab ser dybere, ved at alle sådanne erfaringer er nødvendige, eftersom de medfører nødvendige lærdomme. Disse lærdomme ville man ellers ikke have fået. De var de eneste mulige på dette niveau, og takket være dem kunne mennesket udvikles videre til nærmest højere niveau.

Den konklusion man kan drage af dette er, at vore moralske omdømmer om hinanden savner berettigelse, eftersom de bygger på had og ukyndighed. Vi mennesker er hverken gode eller onde i absolut mening. Vi står på et vist niveau, har såvel de gode som dårlige egenskaber der hører til niveauet men mangler hidindtil de endnu højere niveauers endnu bedre egenskaber. Ifølge det godes lov følger mennesket det højeste gode det virkelig indser og forstår, ikke af ydre tvang og pligt men fordi det er et behov og en glæde for det at kunne gøre det. Det individer på lavere stadier anser for at være rigtigt og godt tager sig for dem på højere stadier ud som beskedne idealer, tilmed urigtige og onde. Men sådan må det være, når der findes lavere og højere og en bestandig udvikling mod højere er et faktum.

Udviklingstempoet i menneskeriget er forskelligt på forskellige stadier. Det går betydeligt langsommere på begge de lavere stadier, hvor menneskene ikke af sig selv vil udvikle sine højere anlæg, end på de højere, hvor indsigt om, at livets mening er bevidsthedens udvikling, vokser sig stadig stærkere. På barbarstadiet kræves i regel 100 inkarnationer eller mere for hvert niveau. Tempoet accelererer med den videre evolution, sådan at hele idealitetsstadiet kan overstås på syv inkarnationer: en per niveau. Store forskelle råder mellem individer. De som instinktivt tilpasser sig efter livslovene for alt livs frihed, enhed og udvikling, lærer hurtigere og går hurtigere frem. De, som vil hævde sig på bekostning af andre levende væsner, forsinkes deres evolution ubegrænset.

Menneskets evolution styres af syv grundlæggende livslove. Disse er lovene om alle menneskers frihed, enhed, udvikling, selvvirkeliggørelse, fælles skæbne- og høstrelationer, selvaktivering. Jo før mennesket søger at forstå og anvende disse livslove, desto bedre går det for det, både som individ og i relation til andre. I esoterisk mening er kultur det samme som liv ifølge livslovene, ubevidst eller bevidst anvendte. For at kunne forstå livslovene skal man først have anvendt dem. Det er på kulturstadiet (højere emotionalstadiet) hvor behovet for, længslen efter et sådant liv først vågner. På humanitetsstadiet (højere mentalstadiet) underbygges den emotionale længsel efter et sådant liv med mental forståelse for dets forudsætninger, afbalanceret indsigt om livslovenes natur, udtryksmåde og formål. På idealitetsstadiet bliver virkeliggørelsen allermest effektiv. Mennesket har da erhvervet kundskab og evner nok til at omforme sig til det menneskeligt sete ideale. Cirka 85 procent af menneskeheden befinder sig stadigvæk på barbar- og civilisationsstadiet, hvor egoisme og de

fysiske og lavere emotionale interesser er de herskende motiver og hvor interessen for livslovene og bevidsthedens aktivering er svag eller ikke eksisterer.

5.9 Kundskaben om udviklingsstadierne

Kundskaben om menneskets udviklingsstadier hører til det vigtigste i hylozoiken, eftersom den giver perspektiv på hvad vi er og hvor vi er på vej til. Hele menneskeopfattelsen indenfor videnskab, teologi, filosofi, psykologi, pædagogik og politik vil forblive fordrejet, indtil man accepterer de grundlæggende sandheder om reinkarnation, bevidsthedens evolution, evolutionens forskellige stadier og livslovene.

I vor tid gælder som en indlysende sandhed, at alle mennesker er jævnbyrdige. Fra begyndelsen mentes med dette kun at alle skulle være lige for loven og ingen være i besiddelse af rettigheder uden tilsvarende skyldigheder, dvs. privilegier på grund af byrd, rigdom, religion, nation, race, køn etc. De jævnbyrdighedskrav finder også støtte i livslovene. De er stadigvæk langt fra at blive tilgodeset, og vi må alle gøre vort bedste for at de skal blive tilgodeset. Men hvad der ikke hører til den oprindelige idé og er en forvanskning af den, er opfattelsen at alle mennesker fødes med stort set samme forudsætninger og at fremfor alt miljøet under opvækstårerne former mennesket til hvad det er. Resultatet af en sådan forvildelse er, at man stræber efter at udjævne de naturlige forskelligheder mellem individerne. Dette ser vi tydeligt i dagens skolesystem. Vor tids pædagoger har ingen anelse om de uhyre forskelle i niveauer også mellem unge mennesker i samme alder.

Visselig må mennesket i hver inkarnation repetere sin foregående udvikling i menneskeriget i store træk. Det indebærer at et menneske, som i foregående liv opnåede humanitetsstadiet, måske igen opnår det i femogtredivårsalderen efter at have overstået barbar- og civilisationsstadierne i barndommen og kulturstadiet i ungdomsårene. Det siger sig selv, at denne generhvervelse af det latente ville ske hurtigere og mindre smertefuldt med forstående forældre og lærere.

Det bliver altså en opgave for fremtidens pædagoger i en årgang børn, som alle brydes med barbar- og civilisationsstadiernes problemer, at udskille hvilke der latent er på kulturstadiet, nogle helt på humanitets- og idealitetsstadierne, og give dem forskellig undervisning efter deres forskellige behov og muligheder for forståelse. Fremtidens politiker, med solid indsigt i udviklingsstadiernes realitet, kommer mere til at vedtage love med det sigte at fremme hver og ens bevidsthed på den enkeltes niveau. Visselig bliver "uligheden" større af dette, men ikke ved at nogen må komme mindre til sin ret men ved at mange må komme mere til deres ret end hidtil. Samtlige får også nytte og glæde deraf, eftersom "de mange bliver desto visere i morgen, jo visere de få er i dag", disse få, som altid har været de manges ledere, lærere og eksempler.

Kundskaben om menneskets udviklingsstadier forklarer meget som ellers forbliver psykologiske gåder. Hvorfor er mennesker så forskellige, har så forskellig bredde og dybde i forståelse, forskellige evner til at handle og virkeliggøre? Hvorfor er nogle udprægede egoister, medens andre vier deres liv til at tjene noget som er større end de selv? Svaret ligger helt naturligt i forskellige aldre i menneskeriget, forskellige udviklingsstadier.

Det må klart siges, at udviklingsstadier ikke er det samme som uddannelsesstadier. Der findes mange eksempler på ulærde mennesker på højere niveauer der har betydelig større livsforståelse og sund fornuft end lærde på lavere niveauer. Tilsvarende gælder for samfundets økonomiske klasser. Der findes individer på såvel højere som lavere stadier i alle klasser og socialgrupper. For at forstå udviklingsstadiernes realitet skal vi væk fra overfladiske, fysiske bedømmelsesgrunde, vi skal lære at se på det indre menneske. Man kan sige, at udviklingsstadiet stort set fremgår af individets syn på ret og uret, hans indsigt om medansvar for alt hvad der sker, hans evne for uselvvisk handlemåde.

Når kundskaben om udviklingsstadierne bliver mere almen, kommer den til at hjælpe mennesket til at udvikles hurtigere, eftersom det da indser at hvert stadium har sin relative værdi og sin uundgåelige begrænsning. Det gælder om hele tiden at stræbe videre, ikke hænge fast på et opnået niveau og anse det for endegyldigt. Emotionalstadiet kan afvikles hurtigere, når man indser at følelse ikke er alt, at en mystiker eller et helgen ikke er en ufejlbar autoritet i kundskabsspørgsmål, blot fordi han emotionalt er så forædlet, "så vidunderlig". Dernæst, på mentalstadiet kan mennesket lære at holde op med tendensen til at stole på sit overlegne intellekt at forstå og bedømme alting uden tilstrækkelige fakta, når det har fået at vide at der findes et endnu højere intellekt, det kausale, med en evne af direkte kundskab, som det mentale intellekt ikke ejer.

Hylozoikens værdi fremgår blandt andet af, at den viser alle stadiers relativitet og begrænsning men også – indenfor disse rammer – deres uerstattelige værdier. Fysiklisten siger at mennesket er et dyr. Mystikeren siger at mennesket er gud. Hylozoikeren afviser begge påstande som usande, henviser i stedet til en urgammel kundskab om mennesket som en skabning under evolution med dyret latent (eftersom det engang har været et dyr) og guden potentielt (eftersom det skal blive gud). Mystikeren og yogafilosoffen gør den tankefejl at sammenblande aktuelt (realiseret) og potentielt (muligt).

Ovenstående tekst udgør afdeling Fem af *Forklaringen* af Lars Adelskogh.
Oversættelse: Lis Poulsen og Kjeld Steffensen
Copyright © 1999 Forlaget Esoterika